

Академія Української Преси (АУП) / Academy of Ukrainian Press (AUP)

11A/56 Vasylya Poryka St., Kyiv, 04208, Ukraine

Tel. +380/44/223 73 11

e-mail: info@AUP.com.ua

Website: www.AUP.com.ua

РІЧНИЙ ЗВІТ АКАДЕМІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ ЗА 2017 РІК

Пропонуємо Вашій увазі інформацію про діяльність Академії української преси (АУП) в 2017 році.

Місія АУП – сприяти поінформованому та критичному споживанню медіа українським суспільством та дотриманню стандартів соціально-відповідальної журналістики.

Напрямки діяльності АУП:

- аналітичні дослідження медіапростору;
- підтримка впровадження медіаосвіти та медіаграмотності;
- сприяння підвищенню кваліфікації журналістських кадрів;
- впровадження світових стандартів журналістики;
- сприяння розвитку вільних та незаангажованих медіа
- організаційний розвиток.

ДІЯЛЬНІСТЬ АУП У 2017 РОЦІ

Аналітичні дослідження медіапростору

Моніторинг політичних тelenовин

У 2017 році продовжився постійнодіючий моніторинг політичних тelenовин методом контент-аналізу, який АУП здійснює з 2002 року. Використовується *кількісно-якісний метод вивчення документів*, який дозволяє отримати дані про рівень інформування, збалансованості та плюралізму в подачі інформації провідними медіа, а саме – *сімома українськими телеканалами*, з них *шість мають найвищі рейтинги і традиційно значний вплив на аудиторію* («Інтер», «1+1», «Україна», СТБ, ICTV, UA:Перший та 5 канал).

Дослідження було зосереджено на трьох основних пунктах: дотримання професійних стандартів, аналіз тем інформаційного простору, матеріали з ознаками замовності. Дані моніторингу політичних новин, як показник діяльності українських центральних телеканалів, були використані під час проведення тренінгів з медіаграмотності фахівцями АУП.

Мета проекту – покращити доступ громадян до інформації, що поширюється мас-медіа, підвищити рівень медіаграмотності та сприяти професіоналізації роботи мас-медіа України, посилюючи їх підзвітність громадськості через проведення контент-аналізу змісту новинних повідомлень електронних ЗМІ.

У [лютому](#), [травні](#) та [вересні](#) 2018 року АУП здійснила **три хвилі** контент-аналізу за сприяння Програми У-медіа Інтерньюс.

Наукові керівники дослідження:

Валерій Іванов, президент Академії української преси, проф., д-р філол. наук;

Наталя Костенко, завідувачка відділу соціології культури і масової комунікації Інституту соціології НАН України, проф., д-р соціол. наук;

Сергій Макесь, завідувач відділу соціальних структур Інституту соціології НАН України, проф., д-р соціол. наук.

Проведення цього дослідження мало підтримку американського народу, що була надана через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) та Інтерньюс. Зміст матеріалів є виключно відповідальністю Академії української преси та необов'язково відображає точку зору USAID, уряду США та Інтерньюс.

Підтримка впровадження медіаосвіти та медіаграмотності

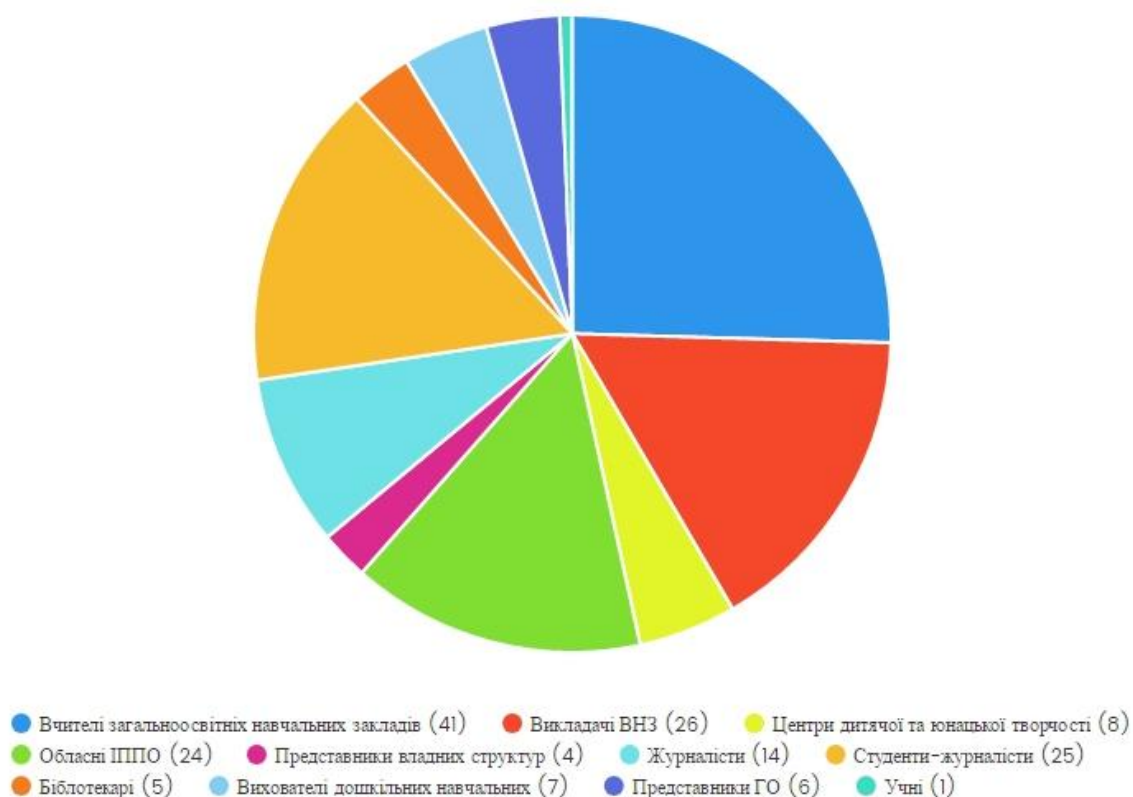
З 2010 року АУП визначила одним з провідних напрямків діяльності розвиток та впровадження медіаосвіти в Україні, позаяк медіаосвіта один з усталених і апробованих способів формування попиту на якісний журналістський контент. Медіаграмотність є похідною та результатом медіаосвіти, це здатність адекватно сприймати та інтерпретувати інформацію. Українське суспільство потребує цих навичок, особливо в умовах інформаційної війни. У 2017 році АУП впроваджувала та сприяла розвитку медіаосвіти через:

- формування та підтримку групи лідерів-медіапедагогів для початкової, середньої та вищої освіти;
- підготовку навчальних видань для різних аудиторій;
- залучення світового досвіду з впровадження медіаосвіти і медіаграмотності.

П'ята міжнародна науково-методична конференція «Практична медіаграмотність: міжнародний досвід та українські перспективи»

31 березня – 1 квітня 2017 року в Києві відбулася головна медіаосвітня подія року – [**П'ята міжнародна науково-методична конференція «Практична медіаграмотність: міжнародний досвід та українські перспективи»**](#). Це освітня платформа, яка надала можливість обмінюватися досвідом і знайомитися з міжнародними практиками. Учасниками конференції стали 184 українських медіаосвітяни (учителів загальноосвітніх навчальних закладів, науково-педагогічних працівників педвишів, закладів післядипломної педагогічної освіти), співробітників бібліотек, громадських активістів, експертів, науковців, журналістів.

**Учасники П'ятої міжнародної науково-методичної конференції
«Практична медіаграмотність: міжнародний досвід та українські перспективи»
Київ, 31 березня - 1 квітня 2017 року**

[Переглянути інфографіку >>>](#)

Захід був організований Академією української преси спільно з Міністерством освіти і науки України.

Проведення цього заходу, а також весь проект з впровадження медіаграмотності в Україні мали підтримку американського народу, що була надана через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) та Інтерньюз. Зміст матеріалів є виключно відповідальністю Академії української преси та необов'язково відображає точку зору USAID, уряду США та Інтерньюз.

Літні школи з медіаосвіти

Відбулися дві чотириденні **[10-та Літня школа медіаосвіти і медіаграмотності АУП \(27-30 червня 2017 року\)](#)** та **[13-та Літня школа медіаосвіти і медіаграмотності АУП \(16-19 серпня 2017 року\)](#)** в партнерстві з Міністерством освіти і науки України для вчителів початкової школи. Усього було подано 100 заявок, з яких до участі були запрошені 48 осіб. Учасниками 10-ї Школи стали 26 педагогів із 10 областей України. Учасниками 13-ї школи – 22 педагоги з 11 областей України. Викладачами Школи виступили співробітники та експерти АУП, які представили практичні моделі упровадження медіаосвіти й медіаграмотності в дошкільній освіті та початковій школі. Майстер-класи провели випускниці попередніх шкіл АУП. У рамках 13-ї Школи окрім лекцій та майстер-класів учасники створили алгоритм медіасвітньої роботи з батьками та карту

впровадження медіаосвіти після повернення в школу. Відбулася спеціальна сесія з обміну досвідом між керівниками обласних експериментів із упровадження медіаосвіти.

Проведення цього заходу, а також весь проект з впровадження медіаграмотності в Україні мали підтримку американського народу, що була надана через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) та Інтерньюз. Зміст матеріалів є виключно відповідальністю Академії української преси та необов'язково відображає точку зору USAID, уряду США та Інтерньюз.

30 червня – 3 липня 2017 року відбулася [Літня школа з медіаграмотності для учнів старшої загальноосвітньої школи \(9-11 клас\)](#), яку організувала Академія української преси та Представництво Фонду Конрада Аденауера в Україні. 26 старшокласників та 6 вчителів з Дніпропетровської, Миколаївської, Харківської, Луганської та Полтавської областей зібралися для набуття навичок критичного мислення, пізнання основ роботи журналіста та втілення цих знань у власних проектах.

14-17 серпня 2017 року відбулася [Літня школа з медіаграмотності для старшокласників середньої загальноосвітньої школи \(9-11 клас\)](#), яку організувала Академія української преси за підтримки DW Akademie. 30 старшокласників та 6 вчителів з Дніпропетровської, Хмельницької, Запорізької, Луганської та Донецької областей зібралися для набуття навичок критичного

мислення, пізнання основ роботи журналіста та втілення цих знань у власних проектах.

Академія Deutsche Welle є провідною організацією Німеччини для розвитку міжнародних засобів масової інформації. Консультанти і тренери підтримують вільні і незалежні медіа з 1965 року. Організація пропонує міжкультурні та професійні навчальні семінари, програми і стажування для майбутніх журналістів. DW Академія також розробила магістерську програму «Міжнародні Медіа Студії», яка поєднує у собі навчання з розвитку ЗМІ, управління медіа, журналістики та комунікації.

Тренінги для тренерів з медіаграмотності

Протягом березня-квітня 2017 року Академія української преси при підтримці DW Akademie провела чотири чотириденних тренінги для тренерів з медіаграмотності. Заходи пройшли в [Києві](#) (27-30 березня), [Запоріжжі](#) (3-6 квітня), [Одесі](#) (10-13 квітня) та [Полтаві](#) (25-28 квітня). В результаті були протреновані 95 тренерів. Протягом квітня-червня 69 з них провели 174 тренінги, в ході яких знання по медіаграмотності були передані 3 997 громадянам України (із запланованих 2 400).

14-15 липня відбулася зустріч з обміну досвідом тренерів з медіаграмотності, в якій взяв участь 41 тренер. Під час зустрічі вони познайомилися з напрацюваннями, методиками та досвідом здобутим в ході проекту. Після закінчення зустрічі учасники створили закриту групу в Facebook для підтримки зв'язку та подальшого обміну досвідом.

Академія Deutsche Welle є провідною організацією Німеччини для розвитку міжнародних засобів масової інформації. Консультанти і тренери підтримують вільні і незалежні медіа з 1965 року. Організація пропонує міжкультурні та професійні навчальні семінари, програми і стажування для майбутніх журналістів. DW Академія також розробила магістерську програму «Міжнародні Медіа Студії», яка поєднує у собі навчання з розвитку ЗМІ, управління медіа, журналістики та комунікації.

Цикл тренінгів «Інтерактивні форми та методи навчання в процесі викладання курсу «Медіаграмотність»

Протягом січня-травня 2017 року Академія української преси провела десять тренінгів «Інтерактивні форми та методи навчання в процесі викладання курсу «Медіаграмотність»

25 січня – [Запорізький Класичний приватний університет \(Запоріжжя\)](#)

14 лютого – [Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького](#)

2 березня – [Дніпропетровський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти](#)

11 березня – [Маріупольський державний університет](#)

16 березня – [Чернігівський національний педагогічний університет ім. Т. Г. Шевченка](#)

28 березня – [Харківська академія неперервної освіти](#)

31 березня – [в рамках П'ятої міжнародної науково-методичної конференції з медіаосвіти та медіаграмотності](#)

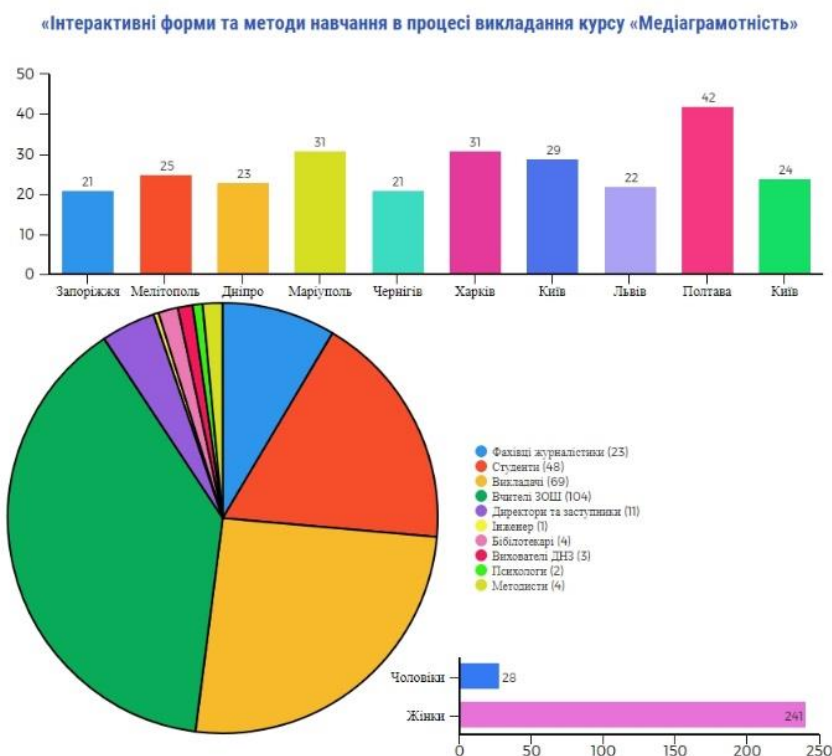
6 квітня – [Львівський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників](#)

19 квітня – [Полтавська обласна бібліотека для юнацтва імені Олеся Гончара](#)

25 травня – [Національний педагогічний університет ім. М. Драгоманова](#)

У формі ділових ігор і живих дискусій слухачі просувалися новими сходами навчання медіаграмотності, опановували поняття «Інтерактивні форми навчання» та їх актуальність в процесі викладання курсу «Медіаграмотність», особливості виховання медіаграмотності у покоління screen-screen, негативні наслідки соціальних мереж у формуванні медіаграмотності, секрети маніпулювання читацькою аудиторією.

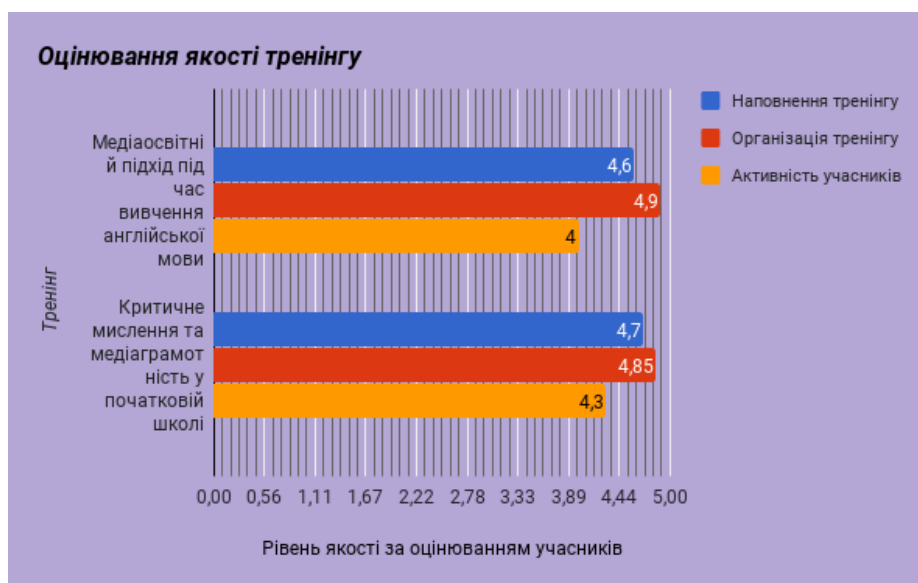
Таким чином, починаючи з січня 2017 року Академія української преси провела 10 тренінгів «Інтерактивні форми та методи навчання в процесі викладання курсу «Медіаграмотність», учасниками яких стали 269 осіб.

[Переглянути інфографіку >>>](#)

Нові аудиторії АУП у сфері медіаграмотності

15-16 грудня 2017 року в Київській обл. (с. Зазим'я) відбувся семінар «Критичне мислення та медіаграмотність в початковій школі». Тим самим АУП розпочала працювати з новою аудиторією – представниками шкіл, які пілтують новий Державний стандарт початкової школи. 24 учасники були відібрані з 201 заявки. Тренерами виступили викладачі-практики, випускниці Літніх шкіл АУП медіаосвіти і медіаграмотності: Валентина Потапова, Галина Дегтярьова та Інна Іванова, які продемонстрували практичні методики критичного мислення і медіаграмотності на уроках для початківців. Особливий відгук отримав майстер-клас Інни Іванової, заступника директора з НВР Першотравенської загальноосвітньої школи №2 Дніпропетровської області, яка довела, що діти «з пелюшок» приймають моделі поведінки, які їм пропонують медіа, де герої не відчувають болю, страху тощо, тому не лише вчителі чи батьки, а, власне, суспільство повинно забезпечити можливість засвоєння навичок критичної автономії від цих моделей.

16 грудня 2017 року в Києві відбувся тренінг «Медіаосвітній підхід під час вивчення англійської мови» для 15 вчителів та педагогічних працівників з різних регіонів України. Навчання проходило під керівництвом тренера з медіаосвіти та менеджера з організаційного розвитку АУП – **Артемія Пономаревського**. Протягом тренінгу учасники ознайомилися з ключовими компонентами медіаосвітнього підходу, а саме: використання медіаповідомлень під час комунікації, вплив медіа на процес навчання та виховання, розвиток фахової медіакомпетентності педагога, аналіз джерел, аудиторні та позакласні форми роботи з медіа. Тренінг проходив в інтерактивній формі, що дало можливість кожному вчителю брати участь в обговореннях, модельних дидактичних іграх та вправах. За результатами вихідного опитування, 9 з 15 педагогів виявили бажання дати старт створенню іншомовної шкільної газети в своєму навчальному середовищі.

Глобальний тиждень медіаграмотності

6-10 листопада 2017 року в світі відбувається Глобальний тиждень медіаграмотності. Його мета – через різноформатні заходи надихнути учасників, що освіта в галузі медіа – це важливий та інноваційний підхід до виховання вдумливої, активної та обізнаної молоді.

Академія української преси спільно з Київським обласним молодіжним центром провела освітню подію [«Медіаграмотність must have сучасного молодого українця»](#) для студентів Ржищівського індустріально-педагогічного технікуму, Ржищівського педагогічного коледжу, Гуманітарного коледжу Національного авіаційного університету, Переяслав-Хмельницького НПУ ім. Г. Сковороди та Університету Державної фіскальної служби України.

Впровадження медіаосвіти в загальноосвітніх навчальних закладах

У результаті діяльності Академії української преси в сфері впровадження медіаосвіти та медіаграмотності, що мала підтримку програми У-Меді (Інтерньюс-Нетворк) до 3-х шкіл, які упроваджують медіаграмотність у Луганській області (підконтрольна Україні територія) долучилося ще 15-ть, які з нового навчального 2017/18 року вводять предмет «Основи медіаграмотності», який буде викладатися у різних формах (факультативу, курсу за вибором, окремого предмету). АУП надає їм консультаційну підтримку та забезпечує навчально-методичною літературою.

Медіаосвіта і медіаграмотність в обласних інститутах післядипломної педагогічної освіти

Викладачі обласних інститутів післядипломної педагогічної освіти після проходження курсу в рамках Літньої та Зимової шкіл АУП 2011 і 2012 рр. (23 особи) проводять ряд заходів для різних груп педагогічних працівників, які проходять курси з підвищення кваліфікації в обласних ОППО.

22 червня 2017 року відбувся [Всеукраїнський науково-практичний семінар «Упровадження медіаосвіти в навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних закладів»](#) на базі Полтавського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти ім. М. В. Остроградського. Співорганізатором виступила Академія української преси.

19 жовтня 2017 року в Дніпрі відбувся [Всеукраїнський науково-практичний семінар «Практичне впровадження наскрізної медіаосвіти у загальноосвітніх навчальних закладах»](#) (організатори: Дніпропетровський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, Академія української преси та Інститут соціальної та політичної психології НАПН України). Близько 50 гостей аж з 15 областей гостинно приймала Середня загальноосвітня школа № 42, фіналіст обласного конкурсу на розробку моделі наскрізної медіаосвіти. Саме вчителі школи провели численні практичні, тренінгові заняття, майстер-класи. Під час семінару відбулася презентація нових видань Академії української преси, створених за підтримки Програми У-Медіа Інтерньюс-Нетворк.

29 листопада 2017 року відбулася [обласна науково-практична конференція «Практична медіаосвіта: навчання основ медіаграмотності»](#). Учасниками конференції стали 95 медіапедагогів. Захід відбувся на базі Харківської академії неперервної освіти, яка є організатором події спільно з Академією української преси.

На конференції переможці обласного фестивалю методичних наробок «Медіаосвітня скарбничка», що проходив у жовтні – листопаді 2017 року, мали можливість ознайомити педагогів Харківщини зі своїми напрацюваннями у сфері розбудови ефективної системи медіаосвіти, що має стати фундаментом гуманітарної безпеки держави, розвитку і консолідації громадянського суспільства, протидії зовнішній інформаційній агресії. Саме роботи переможців цього фестивалю ввійшли до [збірки](#). Матеріали дозволять поширити

досвід медіапедагогів Харківської області з питань упровадження медіаосвіти в навчально-виховний процес загальноосвітніх, дошкільних навчальних закладів і сприятимуть формуванню у педагогічних працівників, вихованців та учнів цих закладів, їхніх батьків медіаінформаційної грамотності й медіакультури, а також підготовці дітей і молоді до безпечної та ефективної взаємодії із сучасною системою медіа.

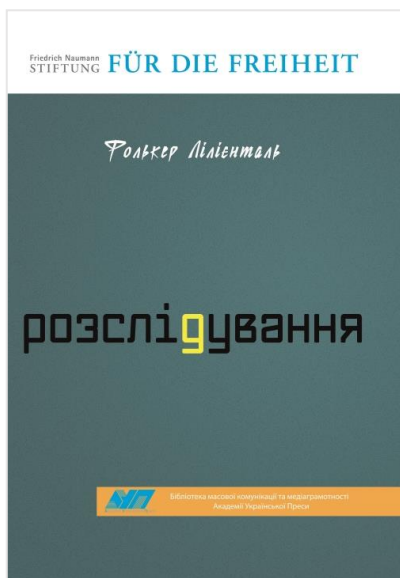
Конопацький, начальник Управління освіти і науки Чернігівської облдержадміністрації, *Анатолій Заліський*, ректор ЧОІППО імені К.Д. Ушинського.

Перша аудиторія інформаційної та медійної грамотності, де представлені всі видання Академії української преси, відкрилася в Чернігівському ОІППО ім. К. Ушинського.

Аудиторію інформаційної та медіаграмотності відвідали *Павло Хобзей*, заступник міністра освіти і науки України, *Юрій Завалевський*, в.о. Інституту модернізації змісту освіти, *Наталія Романова* заступник голови Чернігівської облдержадміністрації, *Микола*

Бібліотека масової комунікації та медіаграмотності АУП

Фолькер Лілієнталь
Розслідування / Пер. з нім. В. Климченко. Київ: Центр вільної преси, 2016. — 135 с.

ISBN 978-966-2123-79-1

Розслідування вважаються вищим пілотажем у професійній журналістиці. Фолькер Лілієнталь є визнаним майстром цієї справи. Він щедро ділиться німецьким досвідом журналістських розслідувань. Це надзвичайно цікаво для українських реалій.

Фолькер Лілієнталь значну частину своєї книги приділяє саме тематиці перевірки інформації. Автор дає і механізм перевірки, і приклади того, як він діє. Окремо стоїть тема роботи із джерелами. Журналіст має постійно пам'ятати, що у кожного джерела є свої мотиви для того, щоб надавати інформацію, і далеко не завжди ці мотиви є чистими та співпадають із мотивацією журналіста у розкритті зловживань. При цьому журналіст не має надто

захоплюватися. Мета тут не виправдовує засобів! Стандарти професії, вироблені поколіннями журналістів, дають вірний орієнтир у складних випадках. Особливою цінністю праці Ф. Лілієнтала є те, що автор ґрунтується як на своєму практичному досвіді, так і на численних кейсах своїх колег. Саме на практиці, на конкретних випадках показуються і аналізуються як вдалі, так і помилкові кроки журналістів-розслідувачів. Ця книжка стане в пригоді як діючим журналістам-розслідувачам, так і початківцям, які тільки освоюють ази професії.

Переклад та видання здійснені за підтримки Фонду Фрідріха Науманна

Геннінг Носке Журналістика: що треба знати та вміти / Книжка для читання та підручник. Київ: Центр вільної преси, 2017. — 312 с.

ISBN 978-966-2123-80-7

Геннінг Носке назвав свою роботу «Журналістика: що треба знати та вміти» книжкою для читання та підручником. На перший погляд, дивне поєднання. Підручник має дати узагальнене та унормоване знання з певної дисципліни, а книжка для читання – додаткові приклади, ілюстрації. Але Г. Носке впорався з амбітним завданням. Його робота являє собою поєднання основних засад журналістської діяльності, підкріплених численними практичними прикладами. Особливу значущість має те, що автор не є професійним науковцем чи викладачем, він практик, який вирішив допомогти початківцям обрати правильний шлях у журналістиці.

Це 19 перекладне видання з німецької мови в рамках Бібліотеки масової комунікації та медіаграмотності Академії української преси.

«Книга для читання та підручник» Геннінга Носке являє собою іншу книжку про журналістику; вона створена на основі буднів та у буднях редакційної роботи успішним редактором, котрий здобув численні премії. Тут втілений досвід, що по-справжньому необхідний та важливий для журналістів. Носке уникає теоретичної «везжі зі слонової кістки»: він пише про те, як насправді працює редакція та як редакція має працювати в ідеалі» – говорить у вступному слові Пауль-Йозеф Рауе.

Книжка для читання та підручник Геннінга Носке «Журналістика: що треба знати та вміти» буде цікавою як для практикуючих журналістів (особливо, початківців), так і для тих, хто тільки навчається або збирається навчатися журналістиці.

Підготовка та друк видання здійснені за підтримки Федеративної Республіки Німеччина

Медіаграмотність: Підручник для вчителів / Сінді Шейбе, Фейз Рогоу/ Перекл. з англ. С. Дьома; за загал. ред. В. Ф. Іванова, О. В. Волошенюк. — К.: Центр Вільної Преси, Академія Української Преси, 2017. — 319 с.

ISBN 978-966-2123-53-1 (2014)

ISBN 978-966-2123-81-4 (2017)

ISBN 978-1-4129-9758-4 (англ.)

Підручник для вчителя «Медіаграмотність» сучасних американських медіапедагогів Сінді Шейбе і Фейз Рогоу являє собою сформований протягом останніх трьох з половиною десятиліть в США освітній підхід до викладення медіаграмотності. Цей підхід спирається на

базові принципи медіаосвіти, зафіксовані в «Ключових принципах освіти з медіаграмотності» в США (NAMLE, 2007): дослідження, грамотність та інтегрованість. За допомогою цієї книжки українські медіапедагоги зможуть навчитися інтегрувати медіаграмотність у різноманітні освітні практики, знайдуть багато ідей щодо заходів і чимало прикладів повних модельних занять.

Виготовлення цього підручника стало можливим завдяки підтримці американського народу, що була надана через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) та Інтерньюс Нетворк. Зміст матеріалів є виключно відповідальністю Академії української преси та необов'язково відображає точку зору USAID, уряду США та Інтерньюс.

Підготовка та видання підручника у 2012 році також мала підтримку Міжнародного фонду «Відродження».

Збірник статей П'ятої міжнародної науково-методичної конференції «Практична медіаграмотність: міжнародний досвід та українські перспективи». – Київ. : Центр Вільної Преси, Академія української преси, 2017. – 393 с.

ISBN 978-966-2123-73-9

Збірник об'єднав виступи учасників П'ятої міжнародної науково-методичної конференції з медіаосвіти та медіаграмотності, де йдеться про теоретичні й світоглядні засади медіаосвіти, медіаосвіту та медіаграмотність у дошкільних навчальних закладах та початковій школі, в середніх загальноосвітніх закладах; про організаційні та управлінські моделі впровадження медіаосвіти; про медіаграмотність як педагогічну компетенцію і, яким чином, медіаграмотність стає новим інформаційним функціоналом бібліотек. Видання уможливорює вивчення методів викладання медіаосвіти та медіаграмотності у вищій педагогічній освіті та в післядипломній педагогічній освіті. Одна з чільних тем в Україні – це медіаграмотність як громадянська компетенція також представлена в збірці.

Відповідальність за підбір і виклад фактів у статтях несуть самі автори. Статті у збірнику представлені у авторській редакції.

Публікація цього збірника, а також весь проект з впровадження медіаграмотності в Україні мали підтримку американського народу, що була надана через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) та Інтерньюс. Зміст матеріалів є виключно відповідальністю Академії української преси та необов'язково відображає точку зору USAID, уряду США та Інтерньюс.

Електронне видання

Батьки, діти та медіа: путівник із батьківського посередництва / О. Волошенюк, О. Мокрогуз; За ред. В. Іванова, О. Волошенюк. – К. : ЦВП, АУП, 2017. – 79 с.

ISBN 978-966-2123-83-8

Сьогодні неможливо уявити життя дитини, яка не взаємодіє з медіа. Путівник із батьківського посередництва «Батьки, діти та медіа» створений для батьків дітей 6–10 років. Він втілює бажання авторів показати можливості та шляхи набуття медіаграмотності та навичок критичного мислення батьками як основними провідниками соціалізації для дітей молодшого шкільного віку. Путівник пропонує різноманітні стратегії, з яких ви зможете обрати ті, що підходять вам і вашим дітям. Навчальні заклади можуть використовувати поради та питальники під час роботи з батьківською спільнотою.

Публікація цього видання, а також весь проект з впровадження медіаграмотності в Україні мали підтримку американського народу, що була надана через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) та Інтерньюз. Зміст матеріалів є виключно відповідальністю Академії української преси та необов'язково відображає точку зору USAID, уряду США та Інтерньюз.

Електронне видання

Авторські заняття від медіапедагогів-лідерів: медіаосвітні практики в позакласній роботі учнів 5–7 класів / О. Волошенюк, І. Іванюк, О. Куш, Г. Шевченко; За ред. В. Іванова, О. Волошенюк. – К. : ЦВП, АУП, 2017. – 50 с.

ISBN 978-966-2123-84-5

Академія української преси з 2010 року розвиває та підтримує обміни досвідом українських медіапедагогів. Поряд із упровадженням медіаграмотності під час викладання спеціалізованих/ факультативних курсів, інтегрованих практик дуже потужно розвивається і позакласна медіаосвітня діяльність, як необхідна умова створення наскрізної медіаосвітньої системи навчального закладу. В цій збірці ми пропонуємо інноваційні практики від наших колег-медіапедагогів.

Публікація цього видання, а також весь проект з впровадження медіаграмотності в Україні мали підтримку американського народу, що була надана через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) та Інтерньюз. Зміст матеріалів є виключно відповідальністю Академії української преси та необов'язково відображає точку зору USAID, уряду США та Інтерньюз.

Електронне видання

Медіаграмотність та критичне мислення в початковій школі: посібник для вчителя /
Бакка Т., Голощапова В., Дегтярьова Г., Євтушенко Р., Іванова І., Крамаровська С.,
Мелешенко Т, Шкребець О. / За редакцією Волошенюк О., Дегтярьової Г., Іванова В.
– К. : ЦВП, АУП, 2017 – 196 с.

ISBN 978-966-2123-89-0

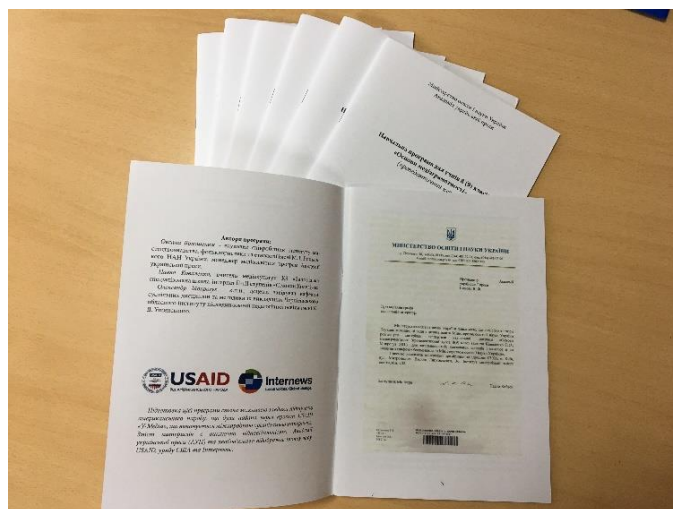
Сьогодні у зміст навчальних програм початкової школи впроваджується компетентнісний підхід. Мета навчання медіаграмотності та критичного мислення учнів початкових класів – це формування практичних навичок із розуміння, аналізу й оцінювання змісту медіа, здатності створити власний медіапродукт і оцінити власну медіаактивність. Академія української преси з 2010 року розвиває та підтримує обмін досвідом українських медіапедагогів. Сьогодні ми спостерігаємо дві основні форми навчальної роботи в сфері медіаграмотності: викладання спеціалізованих/факультативних курсів (розділ 1) та практики інтеграції в предмети навчального циклу (розділи 2, 3). У цій збірці ми пропонуємо інноваційні практики від наших колег-медіапедагогів, які

відбивають обидва підходи.
Автори: Іванова Інна (розділ 1), Дегтярьова Галина, Головошапова Валерія, Крамаровська Світлана, Шкребець Олена (розділ 2), Бакка Тамара, Євтушенко Раїса, Мелешенко Тетяна (розділ 3).

Публікація цього видання, а також весь проект з впровадження медіаграмотності в Україні мали підтримку американського народу, що була надана через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) та Інтерньюз. Зміст матеріалів є виключно відповідальністю Академії української преси та необов'язково відображає точку зору USAID, уряду США та Інтерньюз.

Електронне видання

У жовтні 2017 року навчальна програма **«Основи медіаграмотності (пропедевтичний курс) для 8(9) класу»**, яка стала переможцем **конкурсу** Академії української преси в 2013 році (розробники: науковий співробітник Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М.Т. Рильського НАН України **Оксана Волошенюк**, вчитель медіакультури Запорізького Січового колегіуму-інтернату **Павло Коваленко** та завідувач кафедри суспільних дисциплін Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К. Д. Ушинського, к. пед. н. **Олександр П Мокрогуз**), схвалена до видання з грифом **«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»**.

Презентації видань АУП

Відбулося п'ять презентацій [підручника для вчителя «Медіаграмотність»](#). Їх учасники були ознайомлені з основними засадами інтеграції медіаосвіти в різноманітні навчальні предмети та діяльність бібліотек:

26.04 – для викладачів історії середніх шкіл (Тернопіль).

26.04 – для представників публічних бібліотек (Тернопіль).

12.05 – для методистів із історії та суспільствознавства обласних інститутів післядипломної педагогічної освіти (м. Київ).

22.06 – для учасників всеукраїнського науково-практичного семінару «Впровадження медіаосвіти у навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних закладів» (м. Полтава).

19.10 – для учасників Всеукраїнського науково-практичного семінару «Практичне впровадження наскрізної медіаосвіти у загальноосвітніх навчальних закладах».

Публікація цього видання, а також весь проект з впровадження медіаграмотності в Україні мали підтримку американського народу, що була надана через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) та Інтерньюз. Зміст матеріалів є виключно відповідальністю Академії української преси та необов'язково відображає точку зору USAID, уряду США та Інтерньюз.

У 2017 році відбулося чотири презентації книжки для читання та підручника [«Журналістика: що треба знати та вміти»](#) Геннінга Носке. Це 19 перекладне видання з німецької мови в рамках Бібліотеки масової комунікації та медіаграмотності Академії української преси.

22.03 – [Рівне](#)

23.03 – [Луцьк](#)

7.04 – [Черкаси](#)

18.05 – [Сєвєродонецьк](#)

Підготовка та друк видання здійснені за підтримки Федеративної Республіки Німеччина

МОН України рекомендує посібники АУП

Напередодні 2017/2018 навчального року вийшли методичні рекомендації Міністерства освіти і науки України щодо викладання навчальних предметів ([Лист МОН України від 09.08.2017 №1/9-436 Щодо методичних рекомендацій про викладання навчальних предметів у загальноосвітніх навчальних закладах у 2017/2018 навчальному році](#)).

Міністерством освіти і науки України рекомендовані посібник [«Медіаграмотність на уроках суспільних дисциплін»](#) та електронний посібник для вчителя [«Медіаграмотність та критичне мислення на уроках суспільствознавства»](#), а також портал [«Медіаосвіта та медіаграмотність»](#) для використання у навчальному процесі.

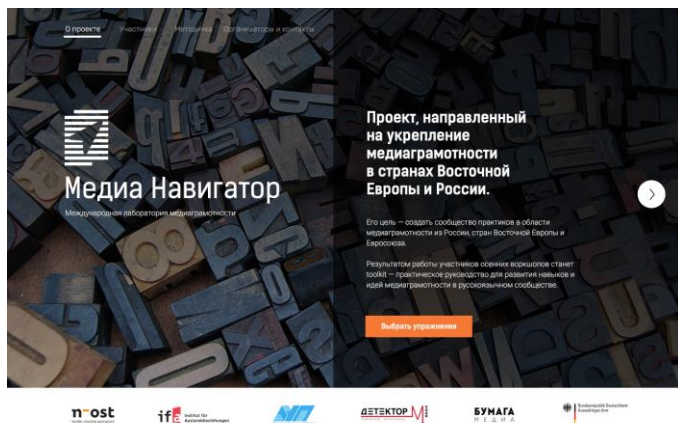
Зокрема, в розділі «Філософсько-світоглядні дисципліни» сказано: «В контексті російської інформаційної агресії особливе місце в нашому суспільстві посідає медіаграмотність. З 2015 року відбувається методологічне та кваліфікаційне забезпечення

процесу упровадження медіаграмотності та методик критичного мислення до викладання суспільних дисциплін у середній загальноосвітній школі.

Посібник «Медіаграмотність на уроках суспільних дисциплін та електронний посібник для вчителя «Медіаграмотність та критичне мислення на уроках суспільствознавства» сприятиме набуттю медіаграмотності та навичок критичного мислення старшокласниками під час вивчення курсу «Людина і світ» та інших суспільствознавчих курсів. На базі онлайн-бібліотеки з медіаосвіти АУП з вересня 2013 діє **портал «Медіаосвіта та медіаграмотність»** (<http://www.medialiteracy.org.ua/>), у тому числі з відеоархівом, з метою створення інтерактивної платформи для спілкування медіапедагогів, задля сприяння відкритості та публічності процесів у медіаосвітньому середовищі. На порталі розміщуються новини медіаосвіти, поповнюється електронна бібліотека, календар подій, плани уроків, презентації тощо».

Міжнародна діяльність

19-20 червня 2017 року у Відні (Австрія) за ініціатииви Бюро Представника ОБСЄ з питань свободи засобів масової інформації відбулася **конференція «Свобода ЗМІ за умов нестабільності»**, яка зібрала більше 200 медіаекспертів, представників урядів, журналістів, учених. Найчисленніші делегації приїхали з України та Росії. На засіданні «Медійна та інтернетграмотність як протидія дезінформації і маніпуляції» виступила **Оксана Волошенюк**, менеджер медіаосвітніх програм Академії української преси, яка презентувала стратегії та підходи до упровадження медіаграмотності в Україні. Особливий фокус – програми з підготовки і навчання медіапедагогів, які АУП вже сьомий рік здійснює за підтримки Програми «У-Медіа», Інтерньюс.

Протягом 2016-2017 років група експертів в галузі медіа з Вірменії, Білорусі, Молдови, України, Росії та Німеччини в рамках міжнародного проекту **“Медіа Навігатор”** створила універсальний посібник з медіаграмотності. З 78 запропонованих вправ та методик у ході роботи над посібником були відібрані 45.

3-5 листопада 2017 року в Берліні відбулася третя робоча зустріч експертів. Проект зібрав 18 експертів в галузі медіа з Вірменії, Білорусі,

Молдови, України, Росії та Німеччини. Мета зустрічі – обмінятися досвідом і поділятися новими ефективними методиками медіаосвіти.

Це російськомовний універсальний посібник з розвитку медіакомпетенцій, що може застосовуватися при формальному і неформальному навчанні у всіх країнах-учасницях проекту.

Коли вчитель або викладач готується до роботи з аудиторією, перед ним щоразу постає проблема підбору цікавих та корисних для слухачів практичних завдань.

Особливо це важливо там, де йдеться про сучасні технології та їх практичне застосування. У цьому сенсі підбірка вправ, які пропонує **Медіа Навігатор**, дуже цінна, бо гарно структурована і пропонує вправи, які можна використовувати практично відразу: вони мають чітке віднесення за віковими особливостями студентів (учнів), тематичним розподілом та методичними типами завдань.

Загалом, у цьому проекті вдало реалізовано принцип: бери і користуйся. Проект спрямований на покращення стану медіаграмотності в країнах Східної Європи і Росії.

Проект фінансується за кошти Міністерства закордонних справ Федеративної Республіки Німеччина.

З 27 по 29 вересня 2017 року в Кишиневі (Молдова) пройшла четверта осіння сесія Школи медіаграмотності для професорсько-викладацького складу Державного педагогічного університету імені Іона Крянге.

Організатором даного проекту виступила [DW Akademie – Eurasia](#), яка ось уже кілька років успішно займається подібною роботою на території Молдови, України, Киргизької Республіки та інших пострадянських країн.

Інформаційні платформи АУП

Актуальна інформація постійно розміщується на 3 майданчиках: [портал «Медіаосвіта та медіаграмотність»](#), на [сайті АУП](#) та у соціальній мережі [Facebook](#) на сторінці АУП. Окрім цього кожні 2 тижні медіапедагоги та усі, хто підписуються на розсилку АУП отримують [електронний бюлетень](#), який включає в себе усі новини за двотижневий період. Медіапедагоги діляться інформацією бюлетеня на своїх інформаційних ресурсах.

Сприяння підвищенню кваліфікації журналістських кадрів

Вже близько чотирьох років українська журналістика існує в умовах інформаційної війни. Для журналістів стає все важче і важче працювати в таких жорстких умовах, не порушуючи професійних стандартів. Таким чином, такі поняття як достовірність, повнота і актуальність інформації, її баланс і неупереджений характер спотворюються. Особливо варто розглядати як проблему пропаганду та мову ненависті в українських мас-медіа. Сумнівне чи неправильне висвітлення подій спричиняє трагічні наслідки, такі як: паніка в суспільстві, розпалювання ненависті в країні, відсутність довіри поміж людей до нинішньої державної влади, збройних сил, засобів масової інформації і т.д. Таким чином, за останній рік, можна помітити катастрофічний рівень недовіри суспільства до українських ЗМІ. Саме для виправлення цієї ситуації, починаючи з кінця 2014 року АУП провела 54 заходи із журналістами, медіапедагогами та студентами-журналістами в зоні АТО, 8 з яких відбулися у 2017 році.

У січні 2017 року Академія української преси за участю порталу «Кадри» розпочала серію тренінгів для журналістів України «**Нові кадри нової України**».

Заходи відбулися у [Львові \(26-27 січня\)](#), [Одесі \(14-15 лютого\)](#), [Миколаєві \(21-22 лютого\)](#) та [Запоріжжі \(28 лютого – 1 березня\)](#). Загальна кількість учасників сягнула понад 80 осіб.

Фінансову підтримку проекту надав Фонд розвитку українських ЗМІ Посольства США в Україні.

За підтримки [Представництва фонду Конрада Аденауера в Україні](#) у [Києві \(14-15 березня\)](#), у [Рівному \(21-22 березня\)](#), у [Чернігові \(6-7 грудня\)](#), у [Черкасах \(13-14 грудня\)](#) та [Маріуполі \(21-22 грудня\)](#) Академія української преси провела семінари для журналістів «Імплементация Угоди про асоціацію Україна-ЄС: як працювати регіональному журналісту». Участь у заходах взяли 118 представників медіа.

22-23 червня 2017 року в Полтаві відбувся семінар [«Європейські стандарти друкованої преси. Менеджмент і маркетинг газет»](#), за участі експертів Вернера Д'Інки, видавця газети «Франкфуртер Альгемайне Цайтунг» та Валерія Іванова, президента АУП. Протягом двох днів учасники обговорювали такі питання: для чого люди купують газети, чому люди читають газети, незалежні медіа і їх роль в суспільстві, структура видавничої компанії, як визначити, чого бажають читачі, як використовувати результати досліджень для розвитку газети.

Захід організувала Академія української преси за підтримки Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні.

У рамках масштабного трирічного спільного проекту Академії української преси та [Фонду Фрідріха Науманна за Свободу](#) (за підтримки Міністерства закордонних справ Німеччини), який розпочався у липні 2016 року. Вже відбулися 43 дводенних семінари зі стандартів журналістики, адміністративної та судової реформ, **23 з яких у 2017 році**. Загалом у заходах взяли участь близько 1000 журналістів.

Під час круглого столу, який відбувся 15 грудня у Києві, медіаексперти обговорили тему [«Журналістика VS Пропаганда»](#). Зокрема, були порушені питання протидії пропаганді, стандартів журналістики під час війни, фізичної безпеки журналістів та боротьби з безкарністю. Захід організований Академією української преси спільно з [Національною спілкою журналістів України](#) за підтримки [Фонду Фрідріха Науманна в Україні](#) та за фінансування Міністерства закордонних справ Федеративної республіки Німеччина.

Академія української преси транслювала захід у прямому ефірі на [офіційні сторінці](#) у Фейсбукці ([перша панельна дискусія](#), [друга панельна дискусія](#), [третя панельна дискусія](#)) та зібрала біля моніторів гаджетів понад 1 500 глядачів.

Медіалабораторії для студентів-журналістів українських ВНЗ

29 березня – 1 квітня 2017 року в Києві на базі Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка [відбулася перша 4-денна «Медіалабораторія»](#), яка зібрала 24-х студентів-журналістів ВНЗ України. Протягом 2-х днів учасники дізналися про роботу медіа від чільних журналістів країни: про роботу ТБ від Олексія Мацуки, журналіста «Радіо Свобода», засновника «Суспільне телебачення Донбасу» та Наталії Філатової,

журналіста «Суспільне телебачення Донбасу», про роботу радіо від Володимира Різуна, радіожурналіста, директора Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, про особливості друкованої преси від Володимира Мостового, фундатора Комісії з журналістської етики, засновника газети «Дзеркало тижня» та онлайн-видання освоїли з Андрієм Юричком, медіатренером, журналістом, викладачем кафедри періодичної преси Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Унікальність заходу була в тому, що студенти мали змогу протягом цілого дня втілювати теоретичні знання на практиці у рамках [П'ятої міжнародної науково-методичної конференції «Практична медіаграмотність: міжнародний досвід та українські перспективи»](#). Молоді фахівці створили цікаві журналістські матеріали (3 відео, 1 радіо, 11 он-лайн публікацій), які були презентовані 4-го дня «Медіалабораторії» та [публікуються на сайті АУП](#).

12-15 вересня 2017 року в Києві на базі Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка відбулася [Друга чотириденна «Медіалабораторія»](#) для студентів-журналістів ВНЗ України. Протягом 2-х днів учасники дізналися про роботу медіа (ТБ, радіо, друковані та онлайн видання). Протягом інших 2-х днів учасники створили власні продукти по кожному із видів медіа.

Разом з **Володимиром Різуном** усі учасники (на відміну від групової та індивідуальної роботи за іншими видами медіа) третього дня працювали над створенням радіоновин хвилі «Право».

Проведення цього заходу, а також весь проект з впровадження медіаграмотності в Україні мали підтримку американського народу, що була надана через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) та Інтерньюз. Зміст матеріалів є виключно відповідальністю Академії української преси та необов'язково відображає точку зору USAID, уряду США та Інтерньюз.

Медіашкола днецентралізації для регіональних журналістів

У жовтні 2017 року Академія української преси за сприяння [Програми «U-LEAD з Європою»](#), що реалізується Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH та Шведським агентством з питань міжнародного співробітництва і розвитку (Sida),

розпочала масштабний всеукраїнський проект за інформаційної підтримки Національної спілки журналістів України. Проект спрямований на підвищення якості фахового висвітлення реформи децентралізації в Україні.

Протягом 3-х днів учасники мали змогу підвищити рівень знань з висвітлення реформи та отримати допомогу у створенні професійного матеріалу, що були опублікований у ЗМІ, які вони представляють. Після участі у тренінгу та публікації кінцевого продукту, журналісти матимуть можливість знову обмінятися та поділитися своїм досвідом. По завершенню проекту роботи журналістів будуть опубліковані у збірнику, присвяченому висвітленню питань децентралізації.

З жовтня до грудня відбулося 10 заходів з 24 запланованих. Участь у них взяли 152 представники медіа.

Слідкуйте за хештегом # [Медіашкола децентралізації](#)

За підтримки:

U-LEAD з Європою – програма, яка спільно фінансується Європейським Союзом та його країнами-членами Данією, Естонією, Німеччиною, Польщею та Швецією. Підтримує створення прозорої і підзвітної багаторівневої системи управління, яка реагуватиме на потреби громадян.

Організаційний розвиток

У 2017 році Академія української преси провела процедуру самооцінювання організації за підтримки програми У-Медіа. Основними пріоритетами розвитку на 2018 рік стали поширення інформації і знань в секторі, реалізація комунікаційної та ПР стратегії, а також інтеграція результатів МіО в систему прийняття рішень. Після розроблення відповідних планів організаційного розвитку та моніторингу і оцінки, першим досягненням АУП стало створення єдиної бази даних стейкхолдерів з метою поширення інформації серед конкретних цільових аудиторій. АУП також скоординувала фандрейзингову стратегію з довготерміновим стратегічним планом, розробила нові підходи до створення програм з використанням інновацій та розподілом на фахові групи аудиторії та поступово впроваджує результати МіО в бюджетування, стратегічне планування, кадрову політику та підготовку програм.

З 2012 року АУП оприлюднює програмні і фінансові річні звіти.

НАШІ ПАРТНЕРИ

Тел.: (+38 044) 223 73 11

Ел. пошта: info@aup.com.ua

Сайт: www.aup.com.ua

Медіаосвітній портал: <http://www.medialiteracy.org.ua/>

Сторінка на Facebook: <https://www.facebook.com/aupfoundation>

Адреса поштова:

Київ,
вул. В. Порика, 11-а, оф. 56,
04208

Адреса фактична:

Київ, вул. Січових Стрільців, 37-41,
7 поверх офіс 720, кімната 2
04053